

Uhtua
Enonsuu
Mitro/Mitrofanov/Mitrofanoff
Osa 1

Enonsuun kylässä on asunut Iivana-nimisiä miehiä kolmessa polvessa perimätiedon mukaan. Nuorimmalla Iivanalla on ollut poika Miitrei eli Dmitri. Tämän aineiston vanhin Enonsuussa elänyt henkilö on vuonna 1745 syntynyt leskivaimo Sidonia Andrejevna, hänellä oli lapsia Dmitri (Miitrei), Pelagia ja Akulina. Miitreillä oli pojat Ivan, Trofim ja Mihei. Kirkonkirjan mukaan Ivan Dmitrijevits Mitrofanov kuoli 83-vuotiaana vuonna 1888 ja Trofim Dmitrijevits Mitrofanov 75-vuotiaana vuonna 1886.

Sukunimi Mitrofanov on johdettu ortodoksiperäisestä henkilönimestä Mitrofan. (Matti Pöllä s. 43)

Enonsuun suuri talo oli laajasti tunnettu. Elias Lönnrot mainitsee vuoden 1834 matkaltaan rikkaan talollisen Dmitrein. A.V. Ervastin vieraillessa vuonna 1879 Enonsuussa Dmitrei oli jo vainaja, mutta leski oli elossa. Ervasti nimittää isäntää Dmitreiksi. Mitrofanovin lesken, Maria Vasiljevnan mies-vainaja oli oikeammin Mihei Dmitrijevits, tyttäret olivat Tatjana ja Anna.

Vuoden 1890 rippikirjaan on merkitty yhdeksi perhekunnaksi Ivan Dmiitrijevitsin pojat Filipp ja Jemeljan sekä Feodor-veljen poika Aleks. Toisen perhekunnan vanhimpana on Mihei Dmitrijevitsin leski Maria Vasiljevna ja kolmannessa on kaksi leskeä, Trofim Dmitrijevitsin leski Jefrosinija Ivanovna ja Tihon Trofimovitsin leski Maria Markovna. Neljännen perhekunnan muodostavat Vasili Trofimovitsin alaikäiset lapset Maria ja Vasili.

Ivan Dmitrijevits Mitrofanovin tytär Jevdokia meni miehelle Uhtuaan, Riikolan Mikitälle, sukuaan Tihanov. Trofim Dmitrijevitsin tytär Jelena vietiin Petr Kononovits Afanasjevin vaimoksi.

Karjalassa vaimot otettiin useimmiten lähipiiristä. "Karjalan Paavo" Pavel Semjonovits Afanasjev (Ahava) meni aikoinaan naimisiin Jevdokija Ivanovna Tihanovan tyttären Paron kanssa. Uhtua-seuran puheenjohtaja Paavo 3. Ahava on siis Jevdokian synt. Mitrofanovan tyttären pojanpoika.

Tämän artikkelin tekijä on Paro Ahavan serkun Agafja Dorofejevan o.s. Tihanovan pojantytär. Monin tavoin me Uhtuan asukkaiden jälkeläiset olemme sukulaistuneet.

Aila Jaakkolan "Muistelukset" Karjalan Heimossa kertovat meille Enonsuun eläjästä myös myöhemmiltä ajoilta kuin aineistoni kirkonkirjatiedot. Enonsuun keltaiseksi maalatussa Suuressa talossa toimi 1930-luvulla lastenkoti. Sodan myskyt lennättivät Enonsuun rahvasta pois kotiseudultaan. Tyttäret menivät miehelle toisiin kyliin. Lapset lähtivät opiskelemaan Uhtualle ja jopa Petrokoihin asti. Karjalan kansannousun aikoina osa rahvasta lähti pakolaistielle Suomeen. Nuoriso opiskeli Suomessa, jotkut jäivätkin tänne. Kansallisarkistosta ja Sota-arkistosta olen saanut jonkin verran tietoja Enonsuun pakolaisista Suomessa. ¹

1. Mitrofanov	Ens.M.	2
1.1. Mitrofanova Pelagia	Ens.M.	2
1.2. Mitrofanov Miitrei	Ens.M.	2
1.3. Mitrofanova Akilina	Ens.M.	3
1.2.1. Mitrofanov Iivana Miitreinpoika	Ens.M.	3
1.2.2. Mitrofanov Trofim Miitreinpoika	Ens.M.	3
1.2.3. Mitrofanov Mihei Miitreinpoika	Ens.M.	4
1.2.1.1. Mitrofanov Huoti Iivananpoika	Ens.M.1.	5
1.2.1.2. Mitrofanov Hilippä Iivananpoika	Ens.M.2.	5
1.2.1.3. Mitrofanov Omelie Iivananpoika	Ens.M.3.	5
1.2.1.4. Mitrofanov Ivan Iivananpoika	Ens.M.4.	6
1.2.1.5. Mitrofanov Outi Iivanantyttö	Ens.M.5.	6

1.2.2.1. Mitrofanov Tihon Trofiminpoika	Ens.M.1.	6
1.2.2.2. Mitrofanov Jeli Trofimintyttö	Ens.M.2.	6
1.2.2.3. Mitrofanov Vasili Trofiminpoika	Ens.M.3.	7
1.2.2.4. Mitrofanov Joukenie Trofimintyttö	Ens.M.4.	7
1.2.3.1. Mitrofanova Tatjana Mihheintyttö	Ens.M.1.	7
1.2.3.2. Mitrofanova Anna Miheintyttö	Ens.M.2.	7
-----		8

1. Mitrofanov

Ens.M.

Puoliso: Sidonia Andreintyttö

(Sidonia Andrejevna)

Synt. n. 1745

Lapset: Pelagia, Dmitrei ja Akilina

Talonpojan leski **Sidonia Andrejevna** syntyi noin 1745

Enonsuun kylän vuoden rippikirjaan talon 134 kirjoihin on merkitty 48-vuotias leski Sidonia Andrejevna ja tämän lapset: 19-Pelagia s. 1774, 17-vuotias Dmitrei s. 1776, 15-vuotias Akilina s.1778.²

1.1. Mitrofanova Pelagia

Ens.M.

(Pelagia Mitrofanova)

Synt. 1774

Enonsuu Talo 1

1.2. Mitrofanov Miitrei

Ens.M.

(Dmitrei Mitrofanov)

Synt. n. 1776

Lapset: Iivan, Trofim, Mihej

Mitrofanov oli sukunimenä myös Enonsuun talon ensimmäisellä nimeltä tunnetulla isännällä Miitrellä (Lönnröttin mainitsema Dmitrei).³

Aina 1800-luvun lopulle asti Enonsuussa oli vain kolme taloa, joissa asuivat Dmitrein pojat ja heidän jälkeläisensä Vasta myöhemmin, kun Mitron Iivanan, Michei Dmitrijevitsin ja Trohkiman lapset olivat varttuneet ja mennet naimisiin, lisääntyi Enonsuun talojenkin lukumäärä.

Dmitrijevitsillä oli kaksi tyttäriä. Toinen pysyi naimattomana, mutta toinen tytär, Tatjana meni naimisiin Jyrki Andronoffin kanssa. Tämä tuli kotivävyksi Enonsuuhun eräästä Uhtuan kylän rikkaimmista taloista.⁴

Enonsuun talon vauraus oli kuuluisa jo Lönnrotin aikaan. Helsingfors Morgonbladiin 1835 (numeroihin 56-60) kirjoittamissaan edellisen vuoden matkan muistelmissa Lönnrot kertoo:

>>Rikkaan talollisen Dmitrein luona en nyt voinut käydä, sillä hän asuu peninkulman päässä syrjässä (Jyväskylästä) kylästä, Enonsuun kosken partaalla, joka erottaa toisistaan molemmat Kuittijärvet. Tämä Dmitrei on epäilemättä rikkain talonpoika Vuokkiniemen pitäjässä. Hänen omaisuuttaan kuulin arvioitavan 60 tuhanneksi ruplaksi, jopa toiset arvioivat sen 100 tuhanneksi. Sellainen talonpoika ei enää mielellään itse lähde kauppamatkoille, vaan saattaa rahansa toisella tavoin korkoa kantamaan. Hän hankkii itselleen monenlaisia tavaroita, jotka hän kotiseutunsa vähävaraisille osaksi myy puhtaasta rahasta, osaksi lainailee. Sitä paitsihan käy markkinoilla,

ostelee suuria tavaravarastoja yhdeltä seudulta, kuljettaa ne toiselle seudulle ja myy. Lisäksi hän lainaa rahoja vasta-alkajille suurta korkoa vastaan. Tätä korkoa kuulin maksettavan 25-30:een sadalta, riippuen lainanottajan luotettavuudesta määrästä. Dmitrein suuren rikkauten alkuna eli perustuksena kuului olleen kalakauppa. Hän näet asuu hyvin kalarikkaalla seudulla ja kuului vuosittain saaneen aika kalasaaliin.>>

Enonsuun suuresta talosta on mainintoja useissa kirjoissa. Minä kirjoitan, miten suuri se oli minun muistini ja lapsuusvuosieni aikoihin. Niinä vuosina eli 1930-luvulla se oli maalattu vaaleankeltaiseksi ja salmo laudat valkeiksi. Talo näkyi Alajärvelle koulun rappusille. Siinä oli tuohon aikaan lastenkoti.

Opettaja Vasili Larionovin johdolla me koululaiset teimme kerran retken Enonsuun lastenkotiin. Sisällä talossa oli puhdasta, joka paikka oli siistitty. Me esitimme lapsille lauluja, runoja ja piirileikkejä. Mieleeni jäi iso sali, missä esiinnyimme ja ruokailuhuone, missä meitä kestittiin. Muistan myös keinuhevosen, jolla kovasti tekisi mieli ratsastaa. Joku koululaisryhmämme pojista sanoi, että ”miekin mielläni jäisin tänne, kun heilä on kaikilla niin kaunehet ta mukavat vuattiet piällä”. Opettaja vei meidät kuitenkin kohta takaisin veneisiin, jotta emme tekisi mitään luvatonta. Näin me tutustuimme suureen taloon ja sen asukkaisiin. Sitten soudimme takaisin Alajärven kylään.

5

1.3. Mitrofanova Akilina

Ens.M.

(Akilina Mitrofanova)

Synt. 1778

Enonsuu

1.2.1. Mitrofanov Iivana Miitreinpoika

Ens.M.

(Iivan Dmitrijevits Mitrofanov)

Synt. n. 1805

Kuollut 24.09.1888

Lapset: Feodor, Filipp, Jemeljan, Ivan ja Outi

1. **Ivan Dmitrijevits Mitrofanov** syntyi noin 1805, kuoli 24.09.1888 vanhuuttaan 83-vuotiaana, haudattiin 26.09.1888.⁶

Archangelska Gouvernementet, Kemska Häradet, Woknolodska districtet och samfund samt Pevolaex by. **Ivan Dmitrejeff Mitrofanoff** Torneå.⁷

Aina 1800-luvun lopulle asti Enonsuussa oli vain kolme taloa, joissa asuivat Dmitrein pojat ja heidän jälkeläisensä. Alekski Mitron isoisä **Iivana** oli Dmitrein kolmesta perillisestä vanhin. Hän eli hyvin vanhaksi ja asui koko ikänsä Enonsuun luonnonkauniilla niemellä. Päinvastoin kuin muut sikäläiset miehet hän ei koskaan käynyt laukkukauppaa Suomessa. Mitron Iivana viljeli ahkerasti maitaan ja oli kuuluisa kalamies. Hän toimi myös paikkakunnan myllärinä; Jolmoskoskeen hän oli rakentanut vesimyllyn, jota käytti muiden talon töiden ohessa. Iivana oli Uhtuan pitäjän kyvykkäimpiä miehiä ja sai hoidettavakseen monia kunnan tehtäviä. Alekski Mitron isoisälle kunnan luottamustoimet sopivat erittäin hyvin, sillä hän oli vuodet ympäri Kajalassa.

Veljeksistä vanhimmalla Iivanalla, oli neljä poikaa, joista nuorin oli Ivan Ivanovits Mitrofanoff – Alekski Mitron isä. Hänestä tuli isoisänsä Dmitrein ja setänsä Michein veroinen suurkauppias.⁸

1.2.2. Mitrofanov Trofim Miitreinpoika

Ens.M.

(Trofim Dmitrijevits Mitrofanov)

Synt. n. 1811, Enonsuu

Kuollut 27.03.1886

Puoliso: Jefrosinija Ivanintyttö

(Jefrosinija Ivanovna)

Synt. n. 1812

Lapset: Tihon, Jelena ja Vasili

Archangelska Gouvernementet, Kemska Häradet Wohnovolodska Distriktet och samfundet samt Jyväskylä by. **Trofim Dmitrijeff Mitrofanoff**. Hemorten.⁹

2. **Trofim Dmitrijevits Mitrofanov** syntyi noin 1811, kuoli 27.03.1886, vaimo Jefrosinija Ivanovna syntyi noin 1812.

Trofim Dmitrijevits Mitrofanov kuoli vanhuuttaan 75-vuotiaana, haudattiin 29.03.1886, Enonsuu.

Trohkima Miitrein poika. Ks. Lehes em. Teos ss. 11-13.

Enonsuun vuoden 1890 rippikirjaan talon 258 kirjoihin on merkitty mm. Trofim Dmitrijevitsin 78-vuotias leski Jefrosinija Ivanovna.¹⁰

Sitten Trohkiman suku. Trohkimalla poika Tiihvana ja hänellä poika Mirona ja Mironalla oli paljon lapsia: Tatjana, Katri, Nikolai ja Huoti.¹¹

Nuorin Dmitrein pojista oli Trohkima. Ulkomuodoltaan hän oli röhöpartainen ja jykeä ”Karjalan uros”, luonteeltaan vaatimaton ja hyväntahtoinen. Kuten vanhin veljensä Trohkimakaan ei ollut kauppias.¹²

(Kettu-Mikko)

1.2.3. Mitrofanov Mihei Miitreinpoika

Ens.M.

(Mihej Dmitrijevits Mitrofanov)

Synt. Enonsuu

Kuollut, Pietari

Puoliso: Marija Vasilintyttö

(Marija Vasiljevna)

Synt. 1825

Kuollut 22.11.1900.

Lapset: Tatjana ja Anna

Archangelska Gouvernementet, Kemska Häradet, Wohnovolodska District och Samfund och Jyväskylä by. **Michej Dmitrijeff Mitrofanoff**. Kuusamo.¹³

dito **Michej Dmitrijeff Mitrofanoff** Dito.¹⁴

Do Gouv. Kemska Härad Woknovolodska distriktet och samfund samt Jyväskylä by **Michej Dmitrijeff Mitrofanoff** Hemorten genom Torneå.¹⁵

Archangelska Gouvernementet, Kemska Häradet, Wohnovolodska Districtet och Samfundet samt Jyväskylä by. **Michej Dmitrijeff Mitrofanoff** Do.¹⁶

3. **Mihej (Dmitrijevits) Mitrofanov** syntyi Enonsuussa, kuoli Pietarissa. Vaimo Marija Vasiljevna syntyi 1825, kuoli 22.11.1900.

Marija Vasiljevna Mitrofanova kuoli vanhuuttaan 75-vuotiaana leskenä, haudattiin 12.12.1900.

Jyväskylä Enonsuun kylän vuoden 1890 rippikirjaan talon 257 kirjoihin on merkitty 65-vuotias leski **Maria Vasiljevna Mitrofanova**, Tämän vävy 45-vuotias Jegor Nikitits Andronov, Jegor Nikitits Andronovin vaimo 38-vuotias Tatjana Mihejevna ja näiden lapset: 15-vuotias Anton, 7-vuotias Aleksander ja 6-vuotias Nikolai.¹⁷

Mitron Iivanan veli **Michei Dmitrijevits Mitrofanoff** oli kuuluisa turkiskauppias. Hänet tunnettiin hyvin Vienan Karjalassa, Pohjois Venäjällä ja Suomessa. Michei Dmitrijevits osti erikoisesti ketunnahkoja ja sai siksi tuttavapiirissään nimen ”Kettu-Mikko”. Hankkimansa turkikset Michei vei vesitse Mokovaan ja Nizhni-Novgorodin markkinoille. Hän oli hyvin rikas ja omisti Enonsuussa ison talon. Se oli aikoinaan ehkä koko Vienan Karjalan komein. Kettu-Mikolla oli myös Kajaanissa talo. Vienankarjalaiset kauppamiehet majailivat siellä markkina aikana, muulloin se oli enimmäkseen autiona.

Kettu-Mikon elämä päättyi eräällä kauppamatkalla Pietarissa. Hänet haudattiin Volkovan hautausmaalle, ja leposijalle pystytettiin marmoripatsas.¹⁸

Lönnrotin mainitsema virallinen nimi Dmitrei muuttui paikkakunnan kielenkäytössä Miiitreiksi t. **Mihheiksi**. Miiitrein vaimo oli ollut **Moarie (Manju) Vasseleintyttö**.

Kun A. V. Ervasti ja Hj. Basilier 1879 matkalla Uhtuasta Jyväskylä lahteen pysähtyivät Enonsuuhun, Dmitrei oli kuollut, mutta leski eli.

>>Talon vanha emäntä, leski **Marja Vasiljovna**, pienoinen ihminen, otti meidät erittäin vieraanvaraisesti vastaan, syötti, juotti ja puheli, niin etten kyllin saata kiitellä häntä. Hän oli useat kerrat käynyt sekä Kajaanissa että Oulussa, joka paikat siis hyvin tunsin. Kajaanissa hänellä on oma talo torin varrella, päätyotsikolla varustettu ja sen puolesta ainoa laatuansa koko kaupungissa; sitä sanotaan hänen miehensä nimen mukaan >>Dmiitrin> (eli Mitrofanovin) taloksi, ja se on markkinain aikana partasuuta täpö täynnä, mutta seisoo muuten enimmäkseen autiona. Oulusta hän tiedusteli useiden tuttujen kaupunkilaisten oloja. Hänen miesvainajansa oli harjoittanut suurta ketunnahkakauppaa ja sillä tavoin koonnut tavaraa. Ainoastaan kaksi lasta leskellä oli, kaksi tytärtä, toinen naimisissa Ondronon kanssa, toinen naimaton; lapsenlapsia oli poika ja tyttö.>>¹⁹

1.2.1.1. Mitrofanov Huoti Iivananpoika

Ens.M.1.

(Feodor Iivanovits Mitrofanov)

Synt. n. 1831

Kuollut 02.10.1875

Lapset: Aleksis

Lähde:²⁰

1.2.1.2. Mitrofanov Hilippä Iivananpoika

Ens.M.2.

(Filipp Iivanovits Mitrofanov)

Synt. n. 1833

Puoliso: Amanda Flammanjev? (Flaaming)

Synt. n. 1870, Vähäkyrö

Lähde:²¹

1.2.1.3. Mitrofanov Omelie Iivananpoika

Ens.M.3.

(Jemeljan Iivanovits Mitrofanov)

Synt. n. 1835

kuollut 13.05.1897

1 Puoliso: Domnikija Semjonovna

Synt. n. 1843, Jyväskylä
Kuollut 16.02.1874

Jyl.

2 Puoliso: Mihejeva Irina Mihailintyttö

(Irina Mihajlovna Mihejeva)

Synt. n. 1852, Alajärvi

Lapset: Jevgenia, Aleksei, Mihail, Feodor, Jevdokia ja Vasilissa

Alj.M.

Lähde: ²², ²³

1.2.1.4. Mitrofanov Ivan Iivananpoika

(Ivan Iivanovits Mitrofanov)

Synt. 02.09.1837

Kuollut 12.09.1896, Laihia

Puoliso: Hukka Maria

Laihia

Vihitty: 1867

Lapset: Alekski

Ens.M.4.

Lähde: ²⁴, ²⁵, ²⁶

1.2.1.5. Mitrofanov Outi Iivanantyttö

(Jevdokija Iivanovna Mitrofanova)

Synt. n. 1840

Puoliso: 1.1.6.5. Tihanov Mikittä Huotarinpoika

(Nikita Fedorovits Tihanov)

Synt. n. 1837, Uhtua kk.

Kuollut 10.06.1903

Lapset: Ondrei, Miron, Glikeria, Filipp, Paro, Feodora ja Jevdokia

Ens.M.5.

Uht.T.

Lähde: ²⁷

1.2.2.1. Mitrofanov Tihon Trofimnipoika

(Tihon Trofimovits Mitrofanov)

Synt. n. 1840

Kuollut 24.05.1887

Puoliso: Marija Markovintyttö

(Marija Markovna)

Synt. n. 1842, Jyväskylä

Lapset. Miron, Ksenia, Irina ja Jelena

Ens.M.1.

Jyl.

Lähde: ²⁸

1.2.2.2. Mitrofanov Jeli Trofimintyttö

(Jelena Trofimovna Mitrofanova)

Synt. n. 1846

Puoliso: 1.7.1. Afanasjev Petr Kononpoika

(Petr Kononovits Afanasjev)

Synt. n. 1819

Kuollut 11.03.1886

Ens.M.2.

Uht.A.

Lapset: Petr, Ignatij, Gligeria, Ioann, Potapi, Nifot, Petr ja Rodion

Lähde: ²⁹

1.2.2.3. Mitrofanov Vasili Trofiminpoika

Ens.M.3.

(Vasilij Trofimovits Mitrofanov)

Synt. n. 1851

Kuollut 19.01.1885

Puoliso: 1.5. Vasiljeva Akilina Zaharovna

Alj.V.

(Akilina Zaharovna)

Synt. n. 1851

Kuollut 11.02.1889

Lapset: Irina, Domnika, Maria ja Vasili

Lähde: ³⁰

Kostamus Talo 49

Vatala

1.2.2.4. Mitrofanov Joukenie Trofimintyttö

Ens.M.4.

(Evgenia Trofim)

Synt. n. 1861 Enonsuu

Puoliso: Vatanen Miihkali Huotarinpoika

Kos.V.4.3.

Synt. n. 1858

Lapset: Huoti, Moarie, Jeremie, Joakko, Ohvo ja Tatjana

Lähde: ³¹

Enonsuu

1.2.3.1. Mitrofanova Tatjana Mihheintyttö

Ens.M.1.

(Tatjana Mihejevna Mitrofanova)

Synt. n. 1952, Enonsuu

Puoliso: Andronov Jyrki Nikitanpoika

Uht.A.3.5.

(Jegor Nikitits Andronov)

Synt. n. 1845, Uhtua

Kuollut 1922, Suomussalmi

Lapset: Anton, Ksenja, Vasili, Aleksadr, Nikolai, Roman ja Simeon.

Lähde: ³², ³³, ³⁴, ³⁵, ³⁶

1.2.3.2. Mitrofanova Anna Miheintyttö

Ens.M.2.

(Anna Mihejevna Mitrofanova)

Synt. 1858, Enonsuu

Kuollut 25.10.1901, Ylivieska

Puoliso: Pällijev Samppa Mikonpoika

Uht.P.1.1.4.

(Savelij Nikiforovits Pällijev)

(Sakkulan-Suova)

Synt. 1859, Uhtua, Lamminpohja

Kuollut 10.06.1922 Ylivieska

Vihitty 17.07.1885

Lähdeluettelo:

- ¹ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Enonsuun Mitrot. Karjalan Heimo n:o 5-6/2003 s. 82.
- ² Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Enonsuun Mitrot. Karjalan Heimo n:o 5-6/2003 s. 82.
- ³ Virtaranta, Pertti 1978: Vienan kylää kiertämässä, s. 194.
- ⁴ Lehes, Pentti. Aleksei Mitro, karjalainen kauppias ja yhdistysmies, s. 12-13.
- ⁵ Karjalan Heimo n:o 11-12/2000 s. 150.
- ⁶ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Enonsuun Mitrot. Karjalan Heimo n:o 5-6/2003 s. 82.
- ⁷ Heikki Rytkölä: KIERTELEVÄT ”VENÄLÄISET” TALONPOJAT. Oulun lääninkanslian laukkukauppiaita koskevat passiluettelot vuosilta 1844–1847. s. 11.
- ⁸ Lehes, Pentti. Aleksei Mitro, karjalainen kauppias ja yhdistysmies, s. 12.
- ⁹ Heikki Rytkölä: KIERTELEVÄT ”VENÄLÄISET” TALONPOJAT. Oulun lääninkanslian laukkukauppiaita koskevat passiluettelot vuosilta 1844–1847. s. 10.
- ¹⁰ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Enonsuun Mitrot. Karjalan Heimo n:o 5-6/2003 s. 86.
- ¹¹ Rugojev, Jaakko. Alajärven miehiä ajan mylleryksessä, Carelia n:o 8/1990, s. 164.
- ¹² Lehes, Pentti. Aleksei Mitro, karjalainen kauppias ja yhdistysmies, s. 12.
- ¹³ Heikki Rytkölä: KIERTELEVÄT ”VENÄLÄISET” TALONPOJAT. Oulun lääninkanslian laukkukauppiaita koskevat passiluettelot vuosilta 1844–1847. s. 10.
- ¹⁴ Heikki Rytkölä: KIERTELEVÄT ”VENÄLÄISET” TALONPOJAT. Oulun lääninkanslian laukkukauppiaita koskevat passiluettelot vuosilta 1844–1847. s. 11.
- ¹⁵ Heikki Rytkölä: KIERTELEVÄT ”VENÄLÄISET” TALONPOJAT. Oulun lääninkanslian laukkukauppiaita koskevat passiluettelot vuosilta 1844–1847. s. 13.
- ¹⁶ Heikki Rytkölä: KIERTELEVÄT ”VENÄLÄISET” TALONPOJAT. Oulun lääninkanslian laukkukauppiaita koskevat passiluettelot vuosilta 1844–1847. s. 18.
- ¹⁷ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Enonsuun Mitrot. Karjalan Heimo n:o 5-6/2003 s. 87.
- ¹⁸ Lehes, Pentti. Aleksei Mitro, karjalainen kauppias ja yhdistysmies, s. 12-13.
- ¹⁹ Virtaranta, Pertti 1978: Vienan kylää kiertämässä, s. 192-193.
- ²⁰ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Enonsuun Mitrot. Karjalan Heimo n:o 5-6/2003 s. 82.
- ²¹ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Enonsuun Mitrot. Karjalan Heimo n:o 5-6/2003 s. 83.
- ²² Rugojev, Jaakko. Alajärven miehiä ajan mylleryksessä, Carelia n:o 8/1990, s. 164.
- ²³ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Enonsuun Mitrot. Karjalan Heimo n:o 5-6/2003 s. 83.
- ²⁴ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Enonsuun Mitrot. Karjalan Heimo n:o 5-6/2003 s. 84.
- ²⁵ Lehes, Pentti. Aleksei Mitro, karjalainen kauppias ja yhdistysmies, s. 12.
- ²⁶ Lehes, Pentti. Aleksei Mitro, karjalainen kauppias ja yhdistysmies, s. 12-13.
- ²⁷ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Enonsuun Mitrot. Karjalan Heimo n:o 5-6/2003 s. 85-86.
- ²⁸ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Enonsuun Mitrot. Karjalan Heimo n:o 5-6/2003 s. 86.
- ²⁹ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Enonsuun Mitrot. Karjalan Heimo n:o 5-6/2003 s. 87.
- ³⁰ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Enonsuun Mitrot. Karjalan Heimo n:o 5-6/2003 s. 87.
- ³¹ Virtaranta, Pertti 1978: Vienan kylää kiertämässä, s. 216.
- ³² Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Enonsuun Mitrot. Karjalan Heimo n:o 5-6/2003 s. 87.
- ³³ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Enonsuun Mitrot. Karjalan Heimo n:o 5-6/2003 s. 88.
- ³⁴ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Andronov perheet vuosina 1873-1904. Karjalan Heimo n:o 7-8/1998 s. 123.
- ³⁵ Virtaranta, Pertti 1978: Vienan kylää kiertämässä, s. 193.
- ³⁶ Lehes, Pentti. Aleksei Mitro, karjalainen kauppias ja yhdistysmies, s. 13.
- ³⁷ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Enonsuun Mitrot. Karjalan Heimo n:o 5-6/2003 s. 88.
- ³⁸ Outi Lehtimäki 09.02.2003.
- ³⁹ Irja Rämä. 21.03.1995, Uhtuan kylää katselemassa, oppaana kirjeet ja Muistelukset. Karjalan Heimo n:o 5-6/1995.
- ⁴⁰ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat, Andronov perheet vuosina 1873-1904. Karjalan Heimo n:o 7-8/1998 s. 123.